

Sabbelen op stoffen letters

Bas Maliepaard – 01/12/09, 00:00

Volgens Brits onderzoek loont het om met je baby te 'lezen'. Aanleiding voor de Stichting Lezen en de bibliotheken ouders en hun jongsten een BoekStart-koffer aan te bieden.

Stoffen boekjes en cd's met kinderliedje uit het BoekStart-koffertje. (Trouw)

Wat moeten baby's met boeken? Ze sabbelen eraan, gooien ermee en kunnen nog geen verhaal begrijpen. Toch willen Stichting Lezen en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) met hun project 'BoekStart' ouders stimuleren kinderen zo jong mogelijk met boeken in aanraking te brengen. Britse onderzoekers stelden namelijk vast dat het wel degelijk loont om te 'lezen' met baby's. Eenmaal op school blijken de kinderen een grotere woordenschat te hebben, ingewikkelder zinsconstructies te maken en zich beter te kunnen concentreren dan kinderen die niet in de babyleeftijd met boeken bezig zijn geweest. Die voorsprong weten ze bovendien hun gehele schoolloopbaan te behouden.

Deze opzienbarende resultaten zijn afkomstig uit het wetenschappelijk onderzoek naar het project 'BookStart', dat in 1992 in Groot-Brittannië werd gelanceerd en waar Stichting Lezen en de VOB de Nederlandse variant van afkeken. Alle ouders in bepaalde proefgemeenten kregen na de geboorte van hun kind via het consultatiebureau een gratis boekenpakket en informatie over voorlezen. Deze ouders, zowel laag- als hoogopgeleiden, bleken in de jaren erna meer voor te lezen dan ouders die niet aan het project deelnamen. Ook bezochten ze vaker de bibliotheek en deden ze meer boeken aan hun kind cadeau.

De Britse regering besloot het project daarop volledig te gaan financieren, het landelijk in te voeren en het aantal boekenpakketten uit te breiden. Op dit moment krijgen alle Britse kinderen met 7 maanden, 2 jaar en vlak voor de kleuterklas gratis boeken.

Het Nederlandse 'BoekStart' werkt iets anders dan de Britse versie, vertelt projectleider Marijke Bos van Stichting Lezen: „Wij richten ons in eerste instantie alleen op ouders met pasgeboren

baby's en werken intensief samen met de bibliotheek. Na drie maanden stuurt de gemeente een brief met een waardebon, waarmee ouders een gratis BoekStart-koffertje kunnen ophalen in de bieb. Daarin zit een stoffen boekje, een cd met kinderliedjes en een uitgebreide brochure over voorlezen. De consultatiebureaus spelen bij ons een minder grote rol, maar zij informeren in het zevenmaandengesprek wel of ouders al iets met 'BoekStart' hebben gedaan."

Op dit moment loopt het project in vijftig bibliotheken en werkt Stichting Lezen gestaag door aan een landelijke invoering. Dat heeft heel wat voeten in de aarde, want met een brief en een koffertje zijn de bibliotheken er nog niet.

„Voor ons was de doelgroep nul tot vier jaar totaal nieuw”, zegt Marloes Deijl van bibliotheekorganisatie Theek 5. Zij coördineerde begin dit jaar de invoer van 'BoekStart' in de bibliotheken van Raamsdonksveer en Rijen. „Voorheen was er totaal geen aandacht voor ouders met baby's. Nu hebben we een uitgebreide collectie stoffen boekjes, bad- en kartonboekjes. Dat was even wennen; in verband met de hygiëne moeten we nu geregeld een wasje met boeken draaien. We hebben ook een veilige, gezellige babyhoek ingericht, met kussens, een box, een comfortabele bank voor de ouders en een kast met opvoedboeken. De bibliothecarissen zijn bovendien speciaal getraind in hoe ze ouders het best kunnen begeleiden en adviseren.”

En het werkt, constateert Deijl. In 'haar' bibliotheken komt 45 procent van de aangeschreven ouders opdagen en klinken louter positieve reacties. „Van tevoren verwachtte ik dat met name hoogopgeleide bibliotheekleden zouden meedoen, maar er komen zelfs mensen die nog nooit een bibliotheek van binnen hebben gezien. En ook laagopgeleide mensen komen langs: ik heb een vrouw aan de balie gehad die de naam van haar eigen kind niet eens kon schrijven en toch het koffertje kwam halen. Dat vind ik een mooi resultaat. Ik merk dat veel mensen verbaasd zijn dat ze hun kind gratis kunnen abonneren op de bibliotheek. Ze worden vaak meteen lid en nemen boeken mee naar huis.”

Maar wat moeten ouders thuis met de boekjes doen? Hoe lees je met een baby? Marijke Bos: „Lezen is niet het woord. Het gaat er vooral om dat baby's spelenderwijs positieve associaties krijgen met boeken. In het begin zullen ze het als speelgoed zien en ermee gooien, maar langzaamaan ontdekken ze dat het boekje bladzijden heeft, dat je die kunt omslaan en dat je dan mooie plaatjes tegenkomt. Ouders kunnen dingen aanwijzen, benoemen en reageren op de geluiden die de baby maakt. Zo ontwikkelen ze al heel vroeg een soort voorleestradië. Om ouders op weg te helpen, hebben we een film gemaakt waarin je ziet hoe andere vaders en moeders het aanpakken. Die wordt bij de bieb en het consultatiebureau op speciale oudermiddagen vertoond.”

Volgend jaar willen Stichting Lezen en de VOB een derde van alle Nederlandse baby's bereiken. Minister Plasterk heeft in het kader van zijn programma 'Kunst van lezen' toegezegd het project tot en met 2011 financieel te ondersteunen. Dan zal moeten blijken of 'BoekStart' ook hier het gewenste effect heeft.